

Posudek

Radek Valenta: *Československé vojenské cvičení v r. 1936*. Bakalářská práce, strojopis. Univerzita Karlova v Praze, Ústav českých dějin, Filozofická fakulta. Praha 2012, 74 s. + přílohy.

Bakalářská práce Radka Valenty je sondou do meziválečné vojenské historie. I když těžiště práce se soustředí na velké vojenské cvičení v roce 1936, autor se pokusil o krátké shrnutí jednak vývoje československé armády po roce 1918, jednak na přehled velkých cvičení rakousko-uherské a pak československé armády od druhé poloviny 19. stol. do počátku třicátých let.

Práce je rozdělena na úvod, sedm kapitol, závěr, seznam archivních pramenů a použité literatury a přílohy. V úvodu je stručně zhodnocena dosavadní literatura o vývoji československé armády v meziválečném období. První kapitola se týká vzniku československé armády v období 1918-1932, druhá kapitola reorganizací československé branné moci v letech 1932-1936. Třetí kapitola se z chronologického hlediska poněkud nelogicky vrací k vývoji armády v době Rakousko-Uherska a tradici císařských manévřů. Konečně čtvrtá kapitola je věnována velkému vojenskému cvičení v roce 1936 ve východních Čechách.

Autor popisuje průběh čtyřdenních manévřů (21. 8. – 24. 8. 1936) chronologicky a potom podle rekapituluje jejich hodnocení. Poslední tři kapitoly jsou věnovány činnosti rozhodčí služby, účasti zahraničních vojenských pozorovatelů na cvičení (přítomni byli důstojníci spojeneckých armád – tj. francouzští, sovětské, jugoslávští a rumunští) a reakci a ohlasu československého tisku a veřejnosti na manévry.

K práci mám tyto drobné připomínky:

s. 7 – co autor rozumí pod pojmem „ruské legie dobrovolníků čs. národnosti?“ Myslím si, že není vhodné přebírat čechoslovakistickou terminologii první republiky. Legionáři byli většinou české, v menší míře (uvádí se asi 9%) slovenské národnosti. O účasti např. Rusínů v legiích není nic známo.

s. 11 – má být správně 30. 10. 1918, nikoliv 30. 10. 1938. Problematická je také věta, že „příslušníci vojenských útvarů nečeské či neslovenské národnosti rychle opouštěli vznikající republiku.“ S ohledem na teritoriální princip výstavby rakousko-uherské armády tvořili některé pluky mající stálou posádku na území právě vznikajícího Československa vojáci či

domobranci německé, resp. maďarské národnosti. Je např. známo, že v době převratu 28. října 1918 byl v Praze útvar ze západních Čech složený samozřejmě především z Němců, který byl odeslán po železnici do domovské posádky v Chebu.

s. 12 – vojenskou diktaturu na Slovensku vyhlásil Vavro Šrobár už 5. června 1919, nikoliv až v polovině června.

s. 13 – na Těšínsku se žádný plebiscit nekonal, byť se o něm původně uvažovalo.

Práci kazí četné překlepy a pravopisné chyby (především občasně psaní malých písmen na začátku věty). Autor také příliš převzal styl a jazyk vojenských hlášení, takže pro laika neznalého vojenské terminologie je text místy málo čtivý a špatně srozumitelný.

Znalost archivních pramenů je na dobré úrovni, podobně jako i znalost odborné literatury.

Závěr:

Text splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Práci považuji za přínosnou, neboť rozšiřuje naše poznatky o fungování armády v době první republiky a o postoji civilního obyvatelstva k ní. **Doporučuji** práci přijmout k obhajobě a navrhuji hodnotit ji stupněm „velmi dobře“.

V Praze, 7. září 2012

prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.